

Deel D: Ondersteunings- aanbod.

Heliomare De Ruimte SO-VSO BAD

Deel D:

Inhoudsopgave.

› Basisondersteuning	3
› Extra en intensieve ondersteuning	3
› Ondersteuningsbehoeften	4
› Ondersteuningstoewijzing	5
› Grenzen aan de ondersteuning	5
› Leerroutes en didactische streefniveaus	6

In dit deel leest u hoe wij als school kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling. Een beschrijving van onze doelgroep en de aanmeld- en plaatsingsprocedure staat in [deel A](#) van de schoolgids. Wij hanteren drie verschillende ondersteuningsbehoeften:

1. Basis
2. Extra
3. Intensief

De Commissie van Begeleiding (CvB) van de school bepaalt welke ondersteuning een leerling nodig heeft.

Basisondersteuning

De manier waarop onze basisondersteuning vormgegeven wordt, staat eerder beschreven in [deel A](#) van onze schoolgids:

- [Onze leerlingen](#)
- [Ons onderwijs](#)
- [Kerndoelen, leerlijnen en leerroutes](#)
- [Het Ontwikkelingsperspectief Plan \(OPP\)](#)
- [Leerlingenzorg](#)
- [Meldcode huiselijk geweld](#)
- [Monitoring veiligheidsbeleving van leerlingen](#)

De school beschikt over diverse therapieruimtes, twee gymzalen, een snoezelruimte, hydrotherapiebad, speelzalen en verschillende speelpleinen. Daarnaast beschikken we over verzorgingsruimtes, geïntegreerde tilliften, hoog-laagbanken en een schoolbus. De klaslokalen van de onderbouw en VSO BAD bevinden zich op de begane grond en de midden- en bovenbouw op de eerste verdieping. In enkele klassen kunnen leerlingen gebruik maken van een rusthoek of een prikkelarme ruimte in het lokaal, waar de leerling kan

ontspannen als het even niet lukt in de groep. De VSO BAD groepen werken deels groepsdoorbroken en bieden aanbod op maat m.b.t. stages en praktijkleren. Zij hebben interne stage-activiteiten in de school of in de wijk, groepsstage bij een zorgpartner en individuele stage op maat gezocht.

Extra en intensieve ondersteuning

Naast de basisondersteuning kunnen we extra en intensieve ondersteuning inzetten ten behoeve van het leren, de sociaal emotionele ontwikkeling en ADL-zorg. We werken daarbij zo nodig ook samen met externe partners zodat de leerling kan blijven deelnemen aan het onderwijs. Ook deze extra en intensieve ondersteuning staat eerder beschreven in de schoolgids onder het hoofdstuk [Leerlingenzorg](#).

- Revalidatie, fysiotherapie, ergotherapie, psychologie
- OOA ergotherapie, logopedie en fysiotherapie
- Inzet muzikagoog
- Maatschappelijk werk, psycholoog, gedragsspecialist
- Externe samenwerkingen (o.a. Buro de Beweging, Happy2Move en GGD)
- Bewegingsonderwijs - sport en verenigingen in de regio

'De school beschikt over diverse therapieruimtes, een snoezelruimte, hydrotherapiebad en verzorgingsruimtes.'

Ondersteuningsbehoeften

Ondersteuningsbehoefte	Basis (12 tot 14 leerlingen)	Extra (10-12 leerlingen)	Intensief (7 tot 9 leerlingen)
Organisatie van het onderwijs	In een relatief kleine groep met 1 leerkracht en assistentie waarbij incidenteel extra ondersteuning wordt geboden gedurende een dag.	In een relatief kleine groep met 1 leerkracht en fulltime onder- en zorgassistentie, waarbij regelmatig extra ondersteuning wordt geboden gedurende een les in de (sub)groep.	In kleine (V)SO-groep met 1 leerkracht en fulltime onderwijszorgassistent, er is structurele intensieve begeleiding. Groepsondersteuning door therapeuten en incidenteel extra inzet van zorgassistentie.
Leren en ontwikkelen	Deelname aan het groepsaanbod; wekelijkse , kortdurende en/of tijdelijke ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en het plannen en organiseren.	Dagelijkse kortdurende en/of tijdelijke individuele ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en het plannen en organiseren.	Gedurende de hele dag intensieve ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en plannen en organiseren. Zeer nabije ondersteuning door de ondersteuner. Aanbod wordt gestructureerd voor de leerling.
Sociaal- emotionele ontwikkeling	Wekelijkse , kortdurende en/of incidentele begeleiding en toezicht welke gericht is op het gedrag en/of aparte gedragsregels en afspraken voor de leerling. Positief veilig schoolklimaat, volgens de principes van de Vreedzame school.	Deelname aan sublesgroepaanbod; meerdere keren per week begeleidingsmomenten toezicht welke gericht is op zelfredzaamheid en gedrag (regulatie). Dagelijks begeleiding en toezicht bij invulling van vrijere situaties. Een voorspelbare, gestructureerde onderwijssituatie. Extra inzet individuele, psychosociale ondersteuning. Samenwerking en afstemming externe partners.	Een zeer voorspelbare, gestructureerde onderwijssituatie met ruimte voor regelmatige individuele begeleiding en continue toezicht bij en invulling van vrijere situaties i.v.m. veiligheid. Zeer veilig en gestructureerd pedagogisch klimaat. Extra inzet individuele, psychosociale ondersteuning. Samenwerking en afstemming externe partners.
Communicatie	Kort en bondige communicatie. Wekelijks aanbod van taallessen op groepsniveau. Taal wordt zonodig visueel ondersteund; basis ondersteunende communicatie.	Kort en bondige communicatie met ondersteunende gebaren. Er wordt bewust stilgestaan bij het aanbieden en begrijpen van mondelinge informatie. Taal wordt visueel ondersteund, al dan niet door de inzet van hulpmiddelen. Inzet OOA.	Kort en bondige communicatie met ondersteunende gebaren. Dagelijks ondersteuning bij het aanleren van gespreksvaardigheden en communicatieregels. Inzet ondersteunende communicatiemiddelen en aangepast aanbieden van mondelinge informatie. Inzet OOA.
Fysieke en medische ondersteuning	Toezicht bij ADL-vaardigheden en/of medicatiegebruik, medische protocollen, en/of lichte aanpassingen bij activiteiten.	Extra ondersteuning en toezicht bij de zelfstandigheid van de ADL vaardigheden, medicatie of inzet van hulpmiddelen. Persoonlijke verzorging o.a. bij bewegingsonderwijs en toiletgang. Begeleiding bij verplaatsen in en door het gebouw en deelnamen in het verkeer.	Intensieve ondersteuning en begeleiding; Afhankelijkheid van een volwassene in directe nabijheid bij ADL-vaardigheden, ondersteuning is afhankelijk van specialistische zorg. Continue ondersteuning en toezicht bij persoonlijke verzorging, medicatie, verplaatsing in de ruimte. De leerling is aangewezen op de continue aanwezigheid van volwassenen.

Ondersteuningstoewijzing

Bij de ondersteuningstoewijzing is de afgegeven Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) een belangrijke indicator. In gesprek met ouders en/of verzorgers wordt afgestemd wat de school nog meer kan bieden om goed onderwijs aan de leerling te kunnen geven. Als blijkt dat wij niet de passende onderwijsplek zijn omdat een leerling een andere onderwijs- en/of zorgbehoefte heeft dan de bovengenoemde ondersteuningsbehoeften, dan denken we natuurlijk graag met u mee.

Een tijdelijk onderwijsarrangement kan soms een mogelijkheid zijn (i.o.m. tussen school en SWV), om te kijken of en hoe wij kunnen voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. In een onderwijszorgarrangement werken we samen met het samenwerkingsverband, gemeente en ouders om tijdelijke (jeugd)hulp toe te voegen aan het onderwijs. Samen maken we afspraken waarbij onderwijs centraal staat, maar een combinatie van school en een andere voorziening, zoals een zorginstelling of pedagogisch centrum, ook denkbaar is.

Heeft een leerling op bepaalde momenten tijdelijk één op één begeleiding nodig tijdens

de les? Dan kunt u soms een beroep doen op Zorg in Onderwijs vanuit jeugdzorg. In bepaalde gevallen is het mogelijk dat u een indicatie voor een Persoons Gebonden Budget (PG B) krijgt voor uw kind bij uw gemeente. Een jeugd- en gezinscoach van de gemeente kan hierbij ondersteunen. Vanuit school kan de schoolmaatschappelijk werker u hierin ondersteunen.

Grenzen aan de ondersteuning

Wij bieden onderwijs in klassikale vorm waarbij we aansluiten bij de individuele behoefte van de leerling. In gesprek met ouders en/of verzorgers zoeken we naar antwoorden op de onderwijs- en zorgbehoeften van leerlingen.

Bij dit gesprek wordt interne en externe expertise betrokken. Er is echter wel een grens tussen onderwijs en zorg en onderwijs en behandeling. Bij het vaststellen van die ondergrens zoeken we gezamenlijk naar antwoorden op de volgende twee vragen:

- Is de leerling daadwerkelijk gebaat bij functioneren in een onderwijsomgeving?
- Kan de leerling op een veilige en verantwoorde manier functioneren in een schoolse omgeving?

Grenzen van de ondersteuning en mogelijkheden binnen de onderwijssetting:

In ons onderwijs is er vaak sprake van leerlingen met een complexe zorgvraag op (para) medisch en/of gedragsmatig gebied. Over het algemeen kan gesteld worden dat we leerlingen die volledig afhankelijk zijn van een één op één benadering onvoldoende kunnen begeleiden op school. Dit heeft te maken met beschikbare tijd en/ of expertise en met de veiligheid van de (kwetsbare) medeleerlingen.

Leren en ontwikkeling

We kunnen geen onderwijs bieden aan:

- Die niet in een groep van 6 tot 9 leerlingen kunnen participeren (leerroute 1-3).
- Die niet in een groep van 12-16 leerlingen kunnen participeren. (leerroute 3 en hoger).
- Leerlingen die stagneren in hun leerontwikkeling.
- Leerlingen die niet (meer) passen binnen de schoolstandaard en voor wie het onderwijsprogramma of de setting niet (meer) passend zijn.

Sociaal- en emotioneel gedrag

We kunnen geen onderwijs bieden aan:

- Leerlingen die een volledige 1 op 1 benadering nodig hebben.

- Leerlingen die voor onveiligheid kunnen zorgen voor andere leerlingen.
- Die agressief zijn voor anderen en een gevaar voor zichzelf en anderen vormen.
- Leerlingen die aangewezen zijn op een intensief behandelprogramma vanuit GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg).

Fysiek en medisch

We kunnen geen onderwijs bieden aan:

- Leerlingen die een volledige één op één benadering nodig hebben.
- Leerlingen die (bijna) onafgebroken verpleegkundige zorg nodig hebben.
- Leerlingen die een bovenmatige therapie- en zorgbehoefte hebben, waardoor er geen onderwijs kan worden geboden.
- Geheel dove of blinde leerlingen.

Jeugdzorg in speciaal onderwijs

Per leerling kan op school maximaal 185 minuten per week zorg worden geleverd om hun ontwikkeling en deelname aan het onderwijs te ondersteunen. Als er meer zorg nodig is, is aanvullende bekostiging vanuit de jeugdwet (JW), Wet Langdurige Zorg (WLZ) of Zorgverzekeringswet (ZVW) vereist. Voor aanvullende bekostiging vanuit de jeugdwet is een toekenning nodig met

betrokkenheid van een CJG-coach. Bij zorg vanuit de WLZ of ZVW wordt in overleg met ouders bepaald welk zorgdeel binnen het onderwijs kan worden ingezet. Als een leerling nog geen aanvullende bekostiging heeft of als deze ontoereikend is, kunnen ouders een onafhankelijke cliëntondersteuner inschakelen om mogelijkheden te onderzoeken.

Leerroutes en didactische streefniveaus

In [deel A](#) van de schoolgids zijn de [leerroutes van het SO en VSO BAD](#) beschreven. We hanteren streefdoelen, streefniveau en een schoolnorm (75%) voor de vakken taal (technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en mondelinge taalvaardigheid), rekenen en voor de sociaal maatschappelijke competenties (leren leren, sociaal emotioneel functioneren). Deze streefdoelen en streefniveaus passen bij de beoogde uitstroombestemming en het beoogd uitstroomniveau. De didactische niveaus die horen bij de tussenjaren en eindbestemming zijn vastgelegd in het leerlijnenpakket. Daarnaast is vastgesteld welke middelen (methoden of themalessen), materialen, methodieken en/of toetsing de school inzet.

Elke leerling wordt op basis van diens mogelijkheden ingedeeld in een profiel met een verwachte uitstroombestemming. Dit profiel wordt de leerroute genoemd. De leerroute is gebaseerd op het landelijke doelgroepenmodel (LDGM). De leerling krijgt een onderwijsaanbod dat past bij de eindbestemming. Dit aanbod loopt volgens een planning: de leerlijn. Leerlingen kunnen streefdoelen laag, op of hoog op de leerlijn hebben. De streefdoelen staan vermeld in [het Ontwikkelingsperspectief Plan \(OPP\)](#). Wanneer een leerling langere tijd onder of boven de leerlijn scoort wordt na analyse en in overleg met ouders/verzorgers zo nodig de leerroute herzien.

Overzicht SO leerroutes - didactische leergebieden

Leerroute 1a t/m 4a: CED ZML leerlijnen. didactische en sociaal maatschappelijke leerlijnen

Leerroute 4b-7: Cito niveaus en leerlijn Jong Kind – didactische leerlijnen.

Kalender-leeftijd	4-5		5-6		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		Uitstroomverwachting
DL bij benadering	-19 -10		-9 -0		1-10		11-20		21-30		31-40		41-50		51-60		
Leerroute	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8		
1	Plancius 1 t/m 6 Doelen worden individueel vastgesteld																VSO Dagbesteding Belevingsgericht
2	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	17% CED 2	33% CED 2	50% CED 2	67% CED 2	84% CED 2	CED 2	17% CED 3	33% CED 3	50% CED 3	67% CED 3	84% CED 3	CED 3	VSO Dagbesteding Activerend en taakgericht
3	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	50% CED 2	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	25% CED 6	50% CED 6	75% CED 6	CED 6	VSO Dagbesteding Arbeidsmatig
4a	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML (beschutte) arbeid
4b	1a JK	1b JK	2a JK	2a JK	2b JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3	E3	E3/M4	M4	M4	M4/E4	M4/E4	E4	VSO ZML (beschutte) Arbeid
5a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3	M3	M3/E3	E3	E3/M4	M4	M4/E4	E4	E4/M5	M5	M5/E5	E5	PRO
5b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3	E3/M4	M4/E4	E4	M5	M5/E5	E5/M6	M6	M6/E6	E6	VMBO Basis
6a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3/M4	M4/E4	E4	M5	M5/E5	E5/M6	M6	E6	E6/M7	M7	VMBO kader
6b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	E7/M8	M8	VMBO(G)TL
7a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	>M3	>E3	>M4	>E4	>M5	>E5	>M6	>E6	>M7	>E7	>M8	>E8	HAVO
7b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	>M3	>E3	>M4	>E4	>M5	>E5	>M6	>E6	>M7	>E7	>M8	>E8	VWO

De leerroute is een leerplan met de stappen die de leerling moet volgen om het doel te bereiken. Voor elk vak(gebied) zijn per leerjaar en leerroute doelen beschreven en uitgewerkt; dit noemen we de leerlijnen. In het overzicht van de leerroutes worden per leerjaar het bijbehorende streefniveau aangegeven. Voor elke leerling wordt aan het begin van het schooljaar vastgesteld aan welke doelen en welk streefniveau er gewerkt wordt. Dit wordt vastgelegd in het OPP.

Overzicht SO Sociaal-emotionele ontwikkeling

Leerroute	1	2	3	4		5	6	7
Gemiddelde score per ZIEN! domein	ZIEN! WB en BT Score 2	ZIEN! WB, BT en SF Score 2	ZIEN! Score Vooral 2 – 2,5	4A Vooral 2,5 - 3	4B Vooral 3	Streefniveau minimaal 3		

Overzicht VSO Sociaal-emotionele ontwikkeling

Leerroute	1	2	3	4		5	6	7
Gemiddelde score per ZIEN! domein	ZIEN! WB en BT Score 2	ZIEN! WB, BT en SF Score 2	ZIEN! Score Vooral 2 – 2,5	4A Vooral 2,5 - 3	4B Vooral 3	Streefniveau minimaal 3		